

СТРАТЕГІЧНІ ЦІЛІ ПРОЦЕСУ ПОСТАЧАННЯ

Розвиток економічних відносин у сучасному суспільстві ставить ряд нових вимог до облікової системи, і в першу чергу стимулює її орієнтуватися на майбутнє. Розглядаючи кожен із процесів на підприємстві, процес постачання є рушієм діяльності підприємства, від правильної організації його залежить і хід виробничого процесу.

Власне виробництво і постачання зі сторони є альтернативними формами одержання в розпорядження підприємства необхідних продуктів і послуг. Рішення про власне виробництво чи постачання зі сторони повинні прийматися, як правило, у таких випадках:

- скорочення числа фаз виробництва окремих продуктів в рамках наявної продуктової програми і при заданих потужностях;
- постачання зі сторони окремих деталей та вузлів для знову розроблених продуктів;
- розширення збутової програми шляхом закупівлі на стороні і включення в неї нових готових продуктів;
- постачання зі сторони основних і допоміжних матеріалів, інструментів і енергії;
- придбання на стороні послуг по обслуговуванні обладнання, рекламі, обробці інформації на ЕОМ.

Зрозуміло, що виробнику не слід виробляти готові вироби чи окремі деталі, якщо інші фірми можуть виробляти і постачати їх більш високої якості і дешевше. Рішення про власне виробництво чи постачання зі сторони часто важке, воно повинно прийматися з врахуванням економічної, технологічної, якісної і організаційної точок зору. Цим процесом на підприємстві керує система управління запасами, яку схематично можна зобразити наступним чином. (рис. 1)

Рис. 1. Система управління запасами на підприємстві

Говорячи про механізм, який фактично запускає матеріальний потік в дію, необхідно наголосити на те, що не варто ототожнювати два різні поняття – «закупівля» і «постачання». У ланцюгу постачання т.зв. спусковим кріючком є закупівля. Іншими словами – закупівля – це функція, яка відповідає за придбання всіх матеріалів, необхідних підприємству. Таким чином, ці поняття часто застосовуються для позначення одного і того ж, хоча закупівля відноситься до фактичної покупки, а «постачання» має більш широке значення. Воно може включати різні типи надходжень (покупку, оренду), а також пов'язані з цим роботи: вибір постачальників, проведення переговорів, обговорення умов, експедирування, моніторинг показників роботи постачальників, вантажопереробку матеріалів, транспортування, складування і прийомку товарів від постачальників. Тобто, постачання самостійно не

займається переміщенням матеріалів, а тільки організовує його. Тобто постачання пов'язане в першу чергу з обробкою інформації: збирає дані із різних джерел, аналізує їх і передає інформацію у ланцюг поставок.

Управління ланцюгом поставок проводиться на основі такої моделі.

(рис. 2)

Рис. 2 Модель управління ланцюгом поставок

В узагальненому вигляді ціль постачання – це гарантування того, що підприємство буде мати надійно доставлені необхідні для виробництва матеріали. Виходячи із цього можна уточнити ряд конкретних цілей, зокрема:

- створення надійного і безперервного матеріального потоку на підприємство;
- тісна взаємодія з підрозділами, які використовують ці матеріали, розвиток взаємовідносин і розуміння їх запитів;
- пошук підходящих постачальників, тісна взаємодія з ними і формування взаємовигідних відносин;

- закупівля необхідних матеріалів і гарантія того, що вони мають належну якість, доставлені вчасно, і туди куди необхідно, відповідають всім поставленим вимогам;
- домовленість про хорошу ціну і умови поставок;
- створення невеликих запасів, проведення відповідної політики запасів і інвестицій в них, наявність стандартних і доступних матеріалів;
- швидке переміщення матеріалів через ланцюги поставок, експедирування поставок в разі необхідності, постійне відслідковування поточних умов, у тому числі можливого росту цін, виникнення дефіциту, розробку нових продуктів і т. д.

При цьому важливим є розмежування дій відносно матеріалів по важливості, зокрема:

- для матеріалів, які не є важливими, які забезпечують низький прибуток і які створюють не великий ризик при їх постачанні – використовуються прості процедури закупок;
- матеріали, відсутність яких може викликати утруднення в роботі, а наявність забезпечує низьку прибутковість і створює більш високий ризик при поставках – вимагають укладання довгострокових контрактів з альтернативними джерелами, щоб уникнути потенційно можливих проблем;
- стратегічні матеріали, які забезпечують високу прибутковість, вимагають укладання більш формальних відносин з постачальниками на довший термін, і навіть можливе утворення об'єднань і партнерств.

Список використаної літератури:

1. Сергеев В.И., Сергеев И.В. Логистические системы мониторинга цепей поставок. – М.: ИНФРА-М, 2003. – 172с.
2. Ватуля Л. П. Моделі управління запасами / Харківська держ. академія залізничного транспорту. — Х., 1997. — 362с.